Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U005221

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Столяр Світлана Григорівна

2. Stoliar Svitlana Grygorivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-11-2018

Спеціальність за освітою: Захист рослин

Місце роботи здобувача: Житомирський національний агроекологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 14.083.01

Повне найменування юридичної особи: Житомирський національний агроекологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Житомирський національний агроекологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493681

Місцезнаходження: Старий бульвар, 7, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.37.31

Тема дисертації:

1. Екологічне обґрунтування захисту проса посівного від грибних хвороб у Поліссі України

2. Ecological Substantiation for the Protection of Broomcorn Millet against Fungoid Diseases in Ukrainian Polissia

Реферат/анотація:

1. Об’єкт дослідження – розробка й обґрунтування екологічно безпечних систем захисту від грибних хвороб проса посівного в Поліссі України. Мета дослідження – розробити екологічно безпечні системи захисту агроценозів проса посівного від мікозів у Поліссі України на основі уточнення видового складу збудників хвороб, еколого-біологічних особливостей їх розвитку та шкідливості. Методи дослідження – польовий, лабораторний, економіко-математичний, математично-статистичний. Теоретичні і практичні результати – Основні теоретичні висновки і узагальнення, пропозиції та рекомендації, викладені в дисертаційній роботі, поглиблюють теорію і практику вирощування конкурентоздатної зернової продукції проса посівного. Наукова цінність дисертаційної роботи полягає у тому, що результати дослідження створюють основу для подальшого збагачення теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо екологічно безпечного захисту агроценозів проса посівного від комплексу збудників грибних хвороб для отримання

зерна високої якості. Одержані експериментальні результати досліджень покладено в основу інтегрованої та органічної систем захисту проса посівного від мікозів в Поліссі України, що дозволяє стабілізувати фітосанітарний стан агроценозів і підвищити продуктивність культури з одночасним дотриманням вимог охорони навколишнього середовища. Інтегрована система захисту проса посівного забезпечує збереження урожайності зерна на рівні 0,77 т/га, органічна – 0,38 т/га. Рентабельність вирощування за інтегрованої системи становить 30,9 %, за органічної – 47,2 %. Новизна – На основі експериментальних досліджень із встановлення патогенного комплексу, еколого-біологічних особливостей розвитку видового складу збудників хвороб та проведенні захисних заходів вирішено актуальну проблему екологічно безпечного захисту проса посівного від комплексу грибних хвороб у Поліссі України. За результатами наукових досліджень вперше: – уточнено видовий склад збудників грибних хвороб проса посівного, визначено домінуючі види, їх еколого-біологічні особливості та шкідливість; – виявлено на посівах культури в Україні збудника пірикуляріозу (листкова форма) – Magnaporthe grisea (T. T. Hebert); – досліджено вплив екологічних факторів на динаміку розвитку грибних хвороб проса посівного; – розроблено 3D-моделі прогнозу розвитку домінуючих грибних хвороб проса посівного залежно від абіотичних факторів; – встановлено рівень ураження сортів культури збудниками хвороб грибної етіології; – визначено вплив норм та строків сівби проса посівного на обмеження розвитку мікозів; – досліджено ефективність застосування сучасних пестицидів біологічного, хімічного походження та регуляторів росту рослин для захисту проса посівного від грибних хвороб; – теоретично обґрунтовано та розроблено екологічно безпечні інтегровану та органічну системи захисту проса посівного від комплексу грибних хвороб; – визначено залишковий вміст пестицидів у зерні проса посівного за інтегрованої системи захисту; – обґрунтовано еколого-економічне застосування розроблених систем захисту проса посівного для обмеження розвитку та шкідливості мікозів. Ступінь упровадження – Результати досліджень пройшли виробничу перевірку та впроваджені в сільськогосподарських підприємствах: СФГ «Вега» (5 га), СФГ «Родина» (5 га), ПОСП «Зоря» (5 га), ФГ «Шегеда» (3 га). Сфера (галузь) використання – Результати досліджень є вагомим внеском в теорію і практику сільського господарства і можуть бути використані для подальших наукових досліджень з проблем захисту проса посівного від збудників грибних хвороб; сільськогосподарськими товаровиробниками різних форм власності. Теоретико-методичні і практичні рекомендації, щодо розробки можуть бути використані Міністерством аграрної політики та продовольства України, Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, науковими установами НААН України, сільськогосподарськими підприємствами та їх об'єднаннями, у навчальному процесі вищих навчальних закладів аграрного профілю.

2. Object of research – development and substantiation of the environmentally safe systems for protection against fungoid diseases of broomcorn millet in Ukrainian Polissia. Purpose of research – to develop environmentally safe systems for protection of broomcorn millet agrocoenosis against fungoid diseases in Ukrainian Polissia based on the specification of the species composition of the agents of disease, ecological and biological peculiarities of their development and harmfulness. Methods of research – field, laboratory, economic-mathematic, mathematic-statistical. Theoretical and practical results – The main theoretical conclusions and generalizations, suggestions and recommendations presented in the thesis deepen the theory and practice of cultivating competitive grain products of broomcorn millet. The scientific value of the thesis paper is that the results of the research establish the basis for further enhancement of theoretical and methodological principles and practical recommendations for the environmentally safe protection of broomcorn millet agrocoenosis against the complex of agents of fungoid diseases in order to obtain high-quality grain. The obtained experimental results of the research are taken as the basis for the integrated and organic systems for protection of broomcorn millet against mycosis in the Ukrainian Polissia, which allows for stabilizing the phytosanitary state of agrocoenosis and increasing the crop capacity in compliance with the requirements of environmental protection. The integrated system for protection of broomcorn millet ensures the retention of grain yields at the level of 0,77 t/ha, organic 0,38 t/ha. The profitability of cultivation in the presence of the integrated system amounts to 30,9 %, for the organic 47,2 %. Novelty – The urgent problem of environmentally safe protection of broomcorn millet against the complex of fungoid diseases in the Ukrainian Polissia was solved on the basis of experimental research into the identification of a pathogenic

complex, ecological and biological peculiarities of the development of the species composition of the agents of disease as well as the implementation of protective measures. According to the results of the scientific research for the first time: – the species composition of the agents of fungoid diseases of broomcorn millet is specified, the dominant species, their ecological and biological peculiarities and harmfulness were determined; – tha agent of Piricularia (leaf form) was found on crops in Ukraine – Magnaporthe grisea (T. T. Hebert); – the influence of ecological factors on the dynamics of development of fungoid diseases of broomcorn millet was investigated; – the 3D forecast models of the development of dominant fungoid diseases of broomcorn millet were elaborated depending on the abiotic factors; – the level of affect of the crop cultivars with the agents of fungoid diseases was established; – the influence of norms and terms of seeding of broomcorn millet on the curbing of mycosis development was determined; – the efficiency of application of modern pesticides of biological and chemical origin and plant growth regulators for protection of broomcorn millet against fungoid diseases was studied; – the environmentally safe integrated and organic systems for protection of broomcorn millet against a complex of fungoid diseases were developed and theoretically substantiated; – the residual content of pesticides in the grain of broomcorn millet in the presence of the integrated protection system was established; – ecological and economic application of developed systems for protection of broomcorn millet in order to curb the development and harmfulness of mycosis was substantiated. Degree of implementation – The results of the research passed the production inspection and were implemented at agricultural enterprises SFG (Agricultural Farm Enterprise) «Vega» (5 ha), SFG (Agricultural Farm Enterprise) «Rodyna» (5 ha), POSP (Private Agricultural Farm Enterprise) «Zoria» (5 ha), FG (Farm Enterprise) «Shegeda» (3 ha). Field (sector) of application – Research results are a significant contribution to the theory and practice of agriculture and can be used for further scientific research into the issues of protection of broomcorn millet against the agents of fungoid diseases; by agricultural commodity producers of various forms of ownership. Theoretical, methodological and practical recommendations for the development can be used by the Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine, scientific institutions of the National Academy of Sciences of Ukraine, agricultural enterprises and their associations, in the educational process of higher educational institutions of agrarian profile.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ключевич Михайло Михайлович

2. Kluchevich Mykhaylo Mykhaylovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ткаленко Ганна Миколаївна
2. Tkalenko Hanna Mykolaivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Тетяна Захарівна
2. Moskalets Tetiana Zakharivna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Романчук Людмила Донатівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Романчук Людмила Донатівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.